IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Spraw Zagranicznych
(nr 10)
z dnia 17 czerwca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 10)

17 czerwca 2020 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Raua (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 414) w zakresie:

1) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;

3) dotacji podmiotowych;

4) państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych;

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 rok.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Dariusz Łubian** p.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński, Artur Kucharski** i **Radosław Witek** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Konrad Mossakowski** specjalista z Ośrodka Informatyki.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji. Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, pana Dyrektora Dariusza Łubiana. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198 j) ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie przeprowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Proszę teraz członków Komisji o zalogowanie się do systemu do głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku: za, przeciw lub wstrzymuję się, w celu potwierdzenia obecności. Proponuję, żebyśmy dla pewności nie spieszyli się z tymi czynnościami. Dziękuję. Bardzo proszę o podanie wyniku. Dwudziestu czterech posłów. Tak? Dobrze. Dziękuję bardzo. Mamy wyniki. Głosowało 23 pań i panów posłów, w związku z tym stwierdzam kworum. Stwierdzam przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia, wobec niewniesienia przeciwko niemu zastrzeżeń.

Doręczony paniom i panom posłom porządek obrad obejmuje następujące punkty.

Pkt I: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 414) w zakresie:

1) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;

3) dotacji podmiotowych;

4) państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. To będzie referował minister spraw zagranicznych.

Drugi punkt to rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok 2021.

Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania z budżetu państwa. Wszyscy państwo otrzymali sprawozdanie MSZ z realizacji budżetu państwa, informację Najwyższej Izby Kontroli o wyniku kontroli wykonania budżetu państwa oraz opinię Biura Analiz Sejmowych przygotowaną przez panią dr Zofię Szpringer. Proszę teraz pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka o zabranie głosu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo posłowie, realizacja budżetu Ministra Spraw Zagranicznych za 2019 r. została przedstawiona Komisji szczegółowo w przesłanych materiałach. Pozwolę sobie odnieść się do najważniejszych spraw, wynikających ze specyfiki resortu spraw związanych z budżetem państwa w części będącej w dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych.

Na 2019 r. zgodnie z ustawą budżetową zaplanowano dochody w wysokości 237 mln zł. Podstawowym źródłem dochodów w minionym roku, jak to zwykle bywa, są opłaty za czynności konsularne, które wchodzą do budżetu jako dochody placówek granicznych. Pozostałe dochody zrealizowane w MSZ dotyczyły między innymi zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości, wpływów z różnych dochodów dotyczących rozliczeń z lat ubiegłych. Ostateczne wykonanie zaplanowanych dochodów wynosiło 86% planu, przy czym zaznaczam, że akurat planowanie i szacowanie dochodów jest dość trudne ze względu na specyfikę pozycji, które się na te dochody składają. Niepełne wykonanie zaplanowanych dochodów wynika przede wszystkim ze spadku liczby przyjętych przez urzędy konsularne na terytorium Ukrainy wniosków o wydanie krótkoterminowych wiz Schengen typu C. Ten spadek o ponad 80% w stosunku do roku 2018 wynika z tego, że obywatele Ukrainy w coraz większej liczbie stają się posiadaczami paszportów biometrycznych, przez co nie potrzebują do podróży po strefie Schengen wiz typu C.

Z kolei wydatki MSZ w 2019 r. były przeznaczone na zadania realizowane przez dysponenta części budżetowej oraz dysponentów trzeciego stopnia, a więc ministerstwo, przychody ze służby zagranicznej oraz 166 placówek zagranicznych, a także na pomoc zagraniczną, wpłaty składek do organizacji międzynarodowych, dotacje podmiotowe dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych i Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO oraz dotacje celowe.

Pierwotnie przyznany plan wydatków ministerstwa wynosił w tej części 2 066 000 tys. zł. Ostatecznie po zmianach ten plan wzrósł i wyniósł 2 226 000 tys. zł. Zwiększenie rezerw celowych zostały przeznaczone na finansowanie zadań z zakresu pomocy rozwojowej i humanitarnej, opłacenie zadośćuczynień zasądzonych wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu oraz pomoc dla repatriantów. Realizacja wydatków zamknęła się kwotą niespełna 2 200 000 tys. zł, a więc 98% planu po zmianach.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zadania polskiej polityki zagranicznej były skoncentrowane na realizacji celów wyznaczonych w strategii polskiej polityki zagranicznej na lata 2017-2021, a więc na wzmacnianiu bezpieczeństwa kraju, wspieraniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz na budowie autorytetu międzynarodowego.

W zakresie bezpieczeństwa dominujące znaczenie miały działania na rzecz wzmocnienia roli Sojuszu Północnoatlantyckiego, w tym implementacji decyzji szczytów sojuszu w Warszawie, Newport i Brukseli, oraz spotkania liderów w Londynie w 2019 r. Została zintensyfikowana współpraca regionalna w dziedzinie bezpieczeństwa, co przełożyło się na umocnienie pozycji Polski w NATO i dało możliwość skuteczniejszej realizacji polskich interesów. Szczególnym formatem w tym zakresie była tak zwana bukareszteńska dziewiątka, a więc dziewięć krajów wschodniej flanki NATO. Podejmowane były działania na rzecz silnego zaangażowania politycznego i wojskowego Stanów Zjednoczonych w Europie. Służyła temu wysoka dynamika współpracy polsko-amerykańskiej w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Przypomnę, że w czerwcu zeszłego roku prezydenci Polski i Stanów Zjednoczonych podpisali wspólną deklarację o współpracy obronnej dotyczącej obecności sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych na terytorium RP, a 23 września ubiegłego roku wspólną deklarację precyzującą lokalizację projektów i stacjonowania tych sił. Przewiduje ona między innymi wzrost liczby amerykańskich żołnierzy na terytorium Polski do 5,5 tys. oraz budowę i rozbudowę instalacji infrastruktury wojskowej.

Polska dyplomacja aktywnie uczestniczyła również w rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE. Zwiększone zostało zaangażowanie Polski w stałą współpracę strukturalną PESCO. Polska przystąpiła także do dwóch nowych projektów PESCO, w tym jako państwo wiodące do szkoleniowego projektu rozwoju zdolności wsparcia medycznego sił specjalnych. Ogółem w 2019 r. udział Polski w projektach PESCO wzrósł do 23 projektów. Zostało utrzymane zaangażowanie w misjach cywilnych i operacjach wojskowych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony na Bałkanach i w Afryce.

Polska powróciła w 2019 r. do operacji Organizacji Narodów Zjednoczonych. Polski kontyngent wchodzi w skład misji UNIFIL w Libanie. Polska podejmowała także szereg działań w ramach współpracy międzynarodowej w celu minimalizowania zagrożenia terrorystycznego. Przejawiało się to w zaangażowaniu w działania globalnej koalicji do walki z Daesh oraz misje NATO w Iraku i w Afganistanie.

Polska dyplomacja aktywnie działała na rzecz promocji organizacji bezpieczeństwa i współpracy w Europie, jako optymalnego forum dla przywrócenia zaufania i przewidywalności sytuacji bezpieczeństwa. W wyniku naszych zabiegów Polska obejmie przewodnictwo w tej organizacji w 2022 r. Polska zainicjowała także proces warszawski wraz ze Stanami Zjednoczonymi, a więc globalną inicjatywę, której celem jest poszukiwanie dróg do pokoju i stabilizacji na Bliskim Wschodzie. Przyjęliśmy wiodącą rolę w pracach grup roboczych procesu do spraw bezpieczeństwa morskiego i lotniczego oraz do spraw nieproliferacji rakiet balistycznych. To przyczyniło się do wzmocnienia wizerunku Polski jako odpowiedzialnego partnera w rozwiązywaniu globalnych problemów bezpieczeństwa oraz rozwoju współpracy polsko-amerykańskiej.

Oczywiście braliśmy także udział w dyskusjach na temat przyszłości UE oraz jej funkcjonowania, konsekwentnie opowiadając się za wzmocnieniem rynku wewnętrznego i pełnym wdrożeniem zasady traktatowej czterech swobód. W 2019 r. utrzymano spójność unii gospodarczo-walutowej. Polska umiejętnie budowała szerokie konfiguracje sojusznicze w zakresie rozszerzenia UE, wieloletnich ran finansowych czy też wspólnej deklaracji politycznej państw członkowskich, które dołączyły do Unii wraz z Polską w 2004 r. z okazji piętnastolecia członkostwa w UE. To był szczyt zwany *Together for Europe*, gdzie liderzy państw przystępujących do Unii w 2004 r. odwiedzili Warszawę. Aktywność dyplomatyczna umożliwiała realizację interesów Polski na forum UE, a także podkreślała wpływ Polski na kierunki rozwoju procesów integracyjnych w Europie.

Prowadziliśmy również aktywną politykę wschodnią. Priorytetem było utrzymanie spójności polityki UE wobec Rosji, w tym w zakresie sankcji i przeciwdziałania agresywnej polityce Federacji Rosyjskiej, tak w warstwie faktycznej, jak i narracyjnej. Równolegle polska dyplomacja kontynuowała wsparcie dla procesu integracji Euroatlantyckiej Mołdawii i Gruzji oraz prowadziła aktywną politykę wobec Ukrainy i Białorusi, nawet w czasie trwającej pandemii. Zwracam tutaj uwagę na aktywną politykę pomocową i duże transporty pomocy humanitarnej wysyłane na Ukrainę i bardzo duży, rekordowo duży prawdopodobnie w skali świata, w skali globalnej transport pomocowy na Białoruś.

Uwaga polskiej dyplomacji była ponadto ukierunkowana na obchody dziesiątej rocznicy utworzenia partnerstwa wschodniego oraz refleksji mającej wzmocnić tę politykę. Rozwój stosunków z regionalnymi partnerami Polski pozostawał jednym z najważniejszych zadań polskiej dyplomacji. Wspomnę tu o współpracy Grupy Wyszehradzkiej, koncentrującej się na kwestiach pojawiających się w agendzie UE od początku lipca tego roku. Rozpoczynamy polskie przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej. Będziemy kontynuować czeską prezydencję, która przypadała częściowo na rok 2019, i przyniosła konkretne rezultaty w zakresie wspólnego reprezentowania na agendzie unijnej naszego stanowiska w kontekście polityki migracyjnej, w kontekście rozszerzenia UE, a także w kontekście dyskusji personalnych dotyczących kandydatury na przewodniczącego Komisji Europejskiej.

Rozwijaliśmy współpracę sąsiedzką oraz dwustronne relacje z innymi ważnymi krajami europejskimi, naszymi sąsiadami Niemcami. Chciałem tu zwrócić uwagę na intensywny dialog polityczny na szczeblu ministrów spraw zagranicznych. Łącznie w roku 2019 doszło do siedmiu spotkań. Sukcesem było włączenie się przedstawicieli najwyższych władz państwowych Niemiec w obchody trudnych dla relacji bilateralnych rocznic. Przypomnę obecność i wystąpienie prezydenta Republiki Federalnej Niemiec w Wieluniu i w Warszawie podczas obchodu 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Polska utrzymała również wysoką dynamikę dialogu z kluczowymi partnerami we wspólnocie transatlantyckiej, czyli ze Stanami Zjednoczonymi oraz Kanadą. Zdynamizowaliśmy mechanizmy wszechstronnego partnerstwa strategicznego z Chinami. Utrzymaliśmy dynamikę kontaktów z innymi krajami obszaru Azji i Pacyfiku. Równolegle polska dyplomacja aktywnie promowała polskie interesy w regionie Afryki i Bliskiego Wschodu. Kontynuowaliśmy dialog polityczny z większością krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, w szczególności Brazylii.

Podejmowano działania w zakresie wspierania polskich interesów gospodarczych. Wsparcie dyplomatyczne było skoncentrowane na wzmacnianiu obecności polskich firm na rynkach pozaeuropejskich. Kontynuowano również realizację działań mających na celu wsparcie udziału polskich firm w projektach i przetargach organizacji międzynarodowych.

Prowadziliśmy również aktywną politykę zagraniczną na forach organizacji międzynarodowych, która w istotny sposób wpłynęła na wzrost prestiżu Polski. Zwrócę tu uwagę na członkostwo Polski w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w latach 2018-2019 oraz efekty wyboru Polski do Rady Praw Człowieka na lata 2020-2022. Z inicjatywy Polski Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęło jednomyślnie rezolucję ustanawiającą 22 sierpnia międzynarodowym dniem upamiętniającym ofiary aktów przemocy ze względu na religie lub wyznanie. Ponadto również z inicjatywy Polski Rada Bezpieczeństwa przyjęła jednomyślnie pierwszą w historii rezolucję dotyczącą osób niepełnosprawnych w konfliktach zbrojnych. Dzięki obecności w Radzie Bezpieczeństwa Polska aktywnie uczestniczyła w procesie decyzyjnym w sprawach mających istotny wpływ na utrzymanie światowego pokoju i bezpieczeństwa.

Kontynuowaliśmy aktywne zaangażowanie w dziedzinie współpracy rozwojowej, udzielając pomocy wybranym krajom partnerstwa wschodniego, Afryki Subsaharyjskiej i Bliskiego Wschodu. Pomoc była świadczona również w Iraku, Jordanii, Syrii. W ramach współpracy wielostronnej z wyspecjalizowanymi agendami humanitarnymi dokonaliśmy szeregu wpłat. W ramach porozumienia zawartego z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża do budżetu organizacji wpłacono 2 mln zł. Ponadto na dobrowolne wpłaty do instytucji realizujących programy międzynarodowej współpracy rozwojowej przekazano około 24 mln zł.

Resort spraw zagranicznych kontynuował działania na rzecz zwiększenia efektywności polityki polonijnej państwa. Od momentu wejścia w życie ustawy o Karcie Polaka w 2019 r., rozszerzającej jej działania na cały świat, do polskich konsulów wpłynęło 146 wniosków o przyznanie karty od osób posiadających obywatelstwo krajów wcześniej nieobjętych wyżej wymienioną ustawą. Łącznie w minionym roku ponad 10 tys. osób otrzymało dokument potwierdzający przynależność do narodu polskiego. Przy współudziale

Ministerstwa Edukacji Narodowej podejmowaliśmy wysiłki na rzecz funkcjonowania szkolnictwa w języku polskim oraz nauki języka polskiego poza granicami kraju.

Działania w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej były zorientowane na kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski. Z jednej strony prezentowaliśmy nasz kraj jako atrakcyjny inwestycyjnie, stabilny gospodarczo z dobrze wykształconym młodym pokoleniem, charakteryzującym się globalnym myśleniem oraz pielęgnującym własną tradycje i kulturę. Z drugiej strony broniliśmy dobrego imienia Polski wtedy, kiedy w warstwie narracyjnej to dobre imię, a także historia Polski bywały atakowane i zakłamywane.

Ważnym elementem działań w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej była współpraca z organizacjami pozarządowymi. Jedną z form tej współpracy są otwarte konkursy dotacyjne, w ramach których dofinansowaliśmy 81 zadań publicznych. Rozwijaliśmy, i także rozwijamy dzisiaj, społeczny wymiar polskiej polityki zagranicznej poprzez współpracę z regionalnymi ośrodkami debaty międzynarodowej. W 2019 r. ośrodki te zorganizowały około 250 debat i konferencji oraz ponad 850 działań informacyjno-edukacyjnych o charakterze warsztatowo-wykładowym. W wydarzeniach tych uczestniczyło blisko 45 tys. osób.

MSZ realizowało również zadania służące zapewnieniu obywatelom polskim pomocy konsularnej podczas pobytu za granicą. Polega to na monitorowaniu sytuacji w poszczególnych krajach i regionach świata i wydawaniu stosownych komunikatów i ostrzeżeń, a także pomocy na miejscu obywatelom znajdującym się w niespodziewanych kryzysowych sytuacjach. Resort współpracował także z organami administracji rządowej i samorządowej, jak i organizacjami pozarządowymi, przekazując informację o problemach i sytuacji polskich obywateli. Dzięki tej współpracy możliwa była poprawa skuteczności podejmowanych działań i interwencji, czasami również wykraczających poza obszar konsularny. Tych sytuacji, gdzie stawialiśmy czoło wielu sytuacjom kryzysowym, było bardzo wiele, ale czas pandemii, to już rok bieżący, nie 2019, ciągle pokazuje, jaka jest skala wyzwań w zakresie pomocy konsularnej. Tak na marginesie, tylko napomknę, że nasza infolinia otwarta w czasie pandemii była w szczytowym okresie obsługiwana przez 80 osób, a liczba połączeń, które w sumie na nią wpłynęły, to było milion połączeń, tak że skala wyzwań, które stawiają przed nami kryzysy, w tym ten najnowszy, jest naprawdę duża.

Kontynuowano dwukrotny nabór na aplikację dyplomatyczno-konsularną w celu zapewnienia dopływu kompetentnych kadr do służby zagranicznej. Jednocześnie unowocześniano system rozwoju zawodowego już zatrudnionych dyplomatów. MSZ kontynuowało zadania związane z pozyskiwaniem i adaptacją nieruchomości na potrzeby nowych placówek zagranicznych. Zakończono procesy adaptacji nowych siedzib konsulatu generalnego w Houston oraz ambasady polskiej w Zagrzebiu, oraz kompleksowo modernizacji rezydencji ambasadora RP w Oslo.

Prowadzono działania związane z nowymi siedzibami ambasad RP w Mińsku i w Berlinie, zrealizowano przebudowę na cele biurowe części obiektu MSZ zlokalizowanego w Warszawie. Dodam tylko, że uruchomiliśmy również placówkę na Malcie, która, za chwilę, mamy nadzieję, zacznie świadczyć również usługi konsularne. Usługi konsularne są świadczone także w Manili.

Działania polskiej dyplomacji w szeregu obszarów prowadziliśmy w oparciu o określony zestaw założeń strategicznych. Ta pragmatyczna i efektywna polityka wzmacniała pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Ponieważ nie znalazło się to w materiałach, które mam zaszczyt państwu relacjonować, a uważam tę informację za istotną, dodam tylko kilka słów o polskiej polityce repatriacyjnej. To jest obszar polityki, który jest istotnym komponentem naszych działań w zakresie polityki zagranicznej. Zwiększyliśmy liczbę wydawanych wiz repatriacyjnych o kilkaset procent w ciągu kilku lat. W latach wcześniejszych skala wydawania tych wiz to było między 200 a 300 wiz repatriacyjnych rocznie, w tej chwili – w roku ubiegłym – to było ponad 800 wiz repatriacyjnych. Nasze zwiększone zaangażowanie w tę sprawę wiąże się ze zwiększonym zainteresowaniem i mamy historyczny poziom liczby wniosków repatriacyjnych. To jest w tej chwili poziom ponad 3,5 tys. wniosków repatriacyjnych. Cały czas ta liczba bardzo dynamicznie wzrasta, co sprawia, że mimo tego że wydajemy coraz więcej wiz repatriacyjnych, to kolejka

osób czekających na rozpatrzenie swoich wniosków niestety rośnie. Muszę o tym szczerze powiedzieć, że nie wynika to z tego, że nie przykładamy wagi do procesu repatriacji, ale z tego, że jest wielkim wyzwaniem, aby sprostać zainteresowaniu osób składających wnioski, bo skala jest bardzo duża.

Szanowni państwo, odniosę się też krótko do ocen i uwag formułowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli. Traktujemy je oczywiście z powagą. Daliśmy temu wyraz, realizując zdecydowaną większość zaleceń pokontrolnych sformułowanych po kontroli z wykonania budżetu państwa w 2018 r., ale także poprzez stałą poprawę warsztatu pracy, co znalazło odzwierciedlenie w wynikach kontroli wykonania budżetu za 2019 r. i wydanej przez NIK pozytywnej opinii. Bardzo proszę pana przewodniczącego i Wysoką Komisję o przyjęcie informacji o wykonaniu budżetu państwa w części 45 – Sprawy zagraniczne za rok 2019.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Czy przedstawiciel NIK, pan dyrektor Dariusz Łubian, chciałby teraz zabrać głos? Rozumiem, że tak. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

P.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Łubian:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, krótko. Oczywiście ocena wykonania budżetu państwa jest pozytywna, tak jak już powiedział pan minister. Nie stwierdziliśmy nieprawidłowych wydatków ani niecelowych czy niegospodarnych. Jeżeli chodzi o dochody, to zostały one zrealizowane na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. Warto to zaznaczyć, bo tutaj była mowa, że nie zostały wykonane zgodnie z planem, a osiągnięto wielkość podobną do ubiegłorocznej. Chciałbym dodać, że zmniejszeniu uległy zaległości w realizacji dochodu, co też należy zaznaczyć, że działania egzekucyjne okazały się bardziej skuteczne.

Jeżeli chodzi o nieprawidłowości, to stwierdziliśmy dwie. Dotyczyły budżetu zadaniowego i zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny nie miały wpływu na ogólnie pozytywną ocenę realizacji budżetu w części 45. Pierwsza z nieprawidłowości dotyczyła nieokreślenia mierników wykonania zadań i podzadań działań dla poszczególnych jednostek w ramach części 45, co utrudnia dokonanie oceny skuteczności i efektywności realizacji planów działania tych jednostek. Druga nieprawidłowość polegała na nierzetelnym obliczeniu wartości miernika dla zadania „Ocena aktywności w zakresie kształtowania wizerunku Polski w mediach zagranicznych", a to z tego względu, że wartość osiągniętego wskaźnika była obliczona na podstawie niepełnych danych, bo tylko z 90% placówek. Chciałbym dodać, że i tak jest poprawa w tym zakresie w porównaniu do roku 2018, bo w 2018 r. były pozyskane dane tylko z 70% placówek. Zatem po stronie ministerstwa mamy postęp.

Jeżeli chodzi o sprawozdania z realizacji budżetu, to były sporządzane prawidłowo i terminowo. Gdy chodzi o rezerwy celowe, to tutaj może trochę wyprzedzę i skupię się na tych rezerwach, które dotyczą pozycji 31, czyli na środkach na realizację zadań dotyczących współpracy rozwojowej i na środkach na współfinansowanie tworzenia rozpowszechniania programów telewizji polskiej w zakresie telewizji Biełsat i telewizji Wilno. Tutaj badanie wykazało, że te środki zostały wykonane zgodnie z przeznaczeniem. To tyle w telegraficznym skrócie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Proszę teraz państwa posłów o zadawanie pytań. Bardzo proszę, pan poseł.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Tradycyjnie, jak co roku, zadaję to samo pytanie o sytuację z budową ambasady polskiej w Mińsku. Jak wygląda ta inwestycja? I oczywiście również tradycyjnie – ambasada polska w Berlinie. To są dwie ważne placówki u dwóch ważnych sąsiadów, więc zawsze dopytujemy, więc bardzo proszę o informację.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto jeszcze z pań i panów posłów chce zabrać głos? Rozumiem, że na tym lista pytań została wyczerpana. A zatem proszę bądź pana ministra, bądź kogoś z pań i panów przedstawicieli MSZ o udzielenie odpowiedzi na te dwa, jak pan poseł ujął, tradycyjne pytania. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Słusznie, że państwo posłowie o to pytają, bo to nas mobilizuje do działań. Jeśli państwo pozwolą, to pozwolę sobie poprosić o udzielenie odpowiedzi Biuro Inwestycji MSZ.

Zastępca dyrektora kierująca Biurem Inwestycji MSZ Agnieszka Fabryczewska-Chojnacka:

Szanowni państwo, w ubiegłym roku prace obu placówek w Mińsku i w Berlinie skoncentrowane były głównie na spełnieniu licznych formalnych wymagań do wszczęcia przetargów, które rozpoczęły się w ubiegłym roku i w tym roku, w lutym została podpisana umowa z generalnym wykonawcą na budowę ambasady w Mińsku. W tej chwili trwa drugi etap przetargu na budowę ambasady w Berlinie. Trwają negocjacje z wykonawcami.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł, bardzo proszę.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Co to znaczy drugi etap? Jeśli można poprosić więcej informacji, jeśli chodzi o berlińską ambasadę.

Zastępca dyrektora kierująca Biurem Inwestycji MSZ Agnieszka Fabryczewska-Chojnacka:

Przetarg w Berlinie został ogłoszony dwuetapowo. Do pierwszego etapu zgłaszały się firmy prezentujące swoje oferty, natomiast teraz – w drugim etapie – zostały doszczegółowione nasze wymagania i wykonawcy zapoznają się z dokumentacją niejawną. Na tej podstawie przedstawią swoje szczegółowe kosztorysy.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Kiedy będzie decyzja ostateczna? Kiedy to rozstrzygniecie?

Zastępca dyrektora kierująca Biurem Inwestycji MSZ Agnieszka Fabryczewska-Chojnacka:

O ile wiem, jeszcze we wrześniu komisja przetargowa będzie rekomendować generalnego wykonawcę. Podpisanie umowy planowane jest na październik.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Podobnie, jeżeli byłaby pani uprzejma, proszę o wstępny harmonogram, jeżeli chodzi o Mińsk.

Zastępca dyrektora kierująca Biurem Inwestycji MSZ Agnieszka Fabryczewska-Chojnacka:

Jeżeli chodzi o Mińsk, to w tej chwili wykonawca ma osiem miesięcy (od lutego) na przygotowanie placu budowy oraz na zorganizowanie ekipy pracowników i rozpoczęcie prac, a następnie 28 miesięcy na przeprowadzenie wszelkich prac.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo. Proponuję zatem, aby Komisja rekomendowała przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa. Proponuję również, aby pan poseł Wiesław Janczyk reprezentował nasze stanowisko na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Kto zatem z pań i panów posłów jest za? Możemy głosować? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Głosowało 23 posłów. Za – 13, przeciw – 3, wstrzymało się – 7.

Mamy głosowanie numer 2. Głosowało 23 posłów. Za – 13, przeciw – 9, wstrzymał się – 1. Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię pozytywną.

Przystępujemy do rozpatrzenia propozycji tematów kontroli do planu pracy NIK na 2021 r., zgodnie z pismem marszałka Sejmu z dnia 6 czerwca br. Ewentualne propozycje prześlemy do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, która wraz z opinią przedłoży je prezydium Sejmu.

Kto z pań i panów posłów w tym kontekście zechciałby zabrać głos?

Przepraszam państwa, żegnamy pana ministra i państwa z ministerstwa. Dziękujemy. Nie traktujemy tego jako brak zainteresowania dla tej problematyki.

Ponawiam pytanie, kto z pań i panów posłów zechciałby zabrać głos w pkt II?

Proponuję zatem uznać, że Komisja nie sformułowała żadnych propozycji tematycznych.

W takim razie przegłosujemy. Nie ma nic, tak? Miałem inne sygnały, a mianowicie, że dyskusja będzie miała miejsce. W takim razie przechodzimy do kolejnego tradycyjnego punktu, tj. do spraw bieżących. Czy ktoś z pań i panów posłów zechciałby zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proponuję, abyśmy dzisiaj w związku z niepokojącym rozwojem sytuacji u naszego wschodniego sąsiada na Białorusi przyjęli stanowisko Komisji Spraw Zagranicznych. Krótkie uzasadnienie. Jest już tradycją w historii naszej Komisji, że monitorujemy sytuację związaną z prawami człowieka, z wolnościami obywatelskimi, z demokracją na całym świecie, a szczególnie w naszym sąsiedztwie. Wielokrotnie przyjmowaliśmy stanowiska, które odnosiły się do sytuacji na Białorusi, do sytuacji na Ukrainie. Także tradycją przyjmowania przez Komisję tych stanowisk jest ich przyjmowanie ponad podziałami. Bardzo serdecznie apeluję, aby także dzisiaj, wobec oczywistości tych kwestii, takie stanowisko zostało przyjęte przez całą Komisję. Pozwolę sobie to stanowisko odczytać, aby posłowie, którzy nie uczestniczą bezpośrednio w posiedzeniu Komisji w sali, mogli zapoznać się z jego treścią.

„Stanowisko Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie kryzysu na Białorusi przyjęte na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2020 r.

Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wyraża głębokie zaniepokojenie narastającą skalą represji wobec opozycyjnych polityków, działaczy społecznych, blogerów i uczestników legalnych spotkań organizowanych w celu zbierania podpisów poparcia dla kandydatów na prezydenta Republiki Białoruś w wyznaczonych na 9 sierpnia 2020 r. wyborach. Zwracamy się do władz w Mińsku o niezwłoczne zaprzestanie prześladowań oraz uwolnienie wszystkich skazanych i aresztowanych. Komisja Spraw Zagranicznych wyraża solidarność z ofiarami represji, ich rodzinami i bliskimi.

Według danych organizacji »Wiasna« oraz Fundacji »Białoruski Dom« w Warszawie, od 6 maja do 16 czerwca br. na ogólną liczbę 1246 dni aresztu z powodów politycznych skazano 97 osób. Dodatkowo 105 osób zostało ukaranych grzywnami na łączną kwotę stanowiącą równowartość około 150 tys. zł.

W sposób szczególny zwracamy się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie pilnych działań w obronie osób represjonowanych na Białorusi, przetrzymywanych w aresztach w ciężkich warunkach, w tym: Paula Sieviarynca, Mikalaja Statkievicha, Siarhieja Cihanouskaha, Uladzimira Cyhanovicha, Aliksandra Aranovicha, Dzmitryja Furmanaua, Viarhilia Vushaka, Vasila Babroiskiego, Arcioma Sakaua, Uladzimira Naumika, Aliksandra Kabanaua, Siarhieja Pietruhina, Valiancina Trockaha, Jaraslava Kijko.

Oczekujemy także, iż wobec skali naruszeń praw obywatelskich i wolności demokratycznych Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wzmocni wsparcie na rzecz pozarządowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi, a szczególnie wobec lokalnych inicjatyw, organizacji niepodległościowych i proeuropejskich oraz organizacji obrony praw człowieka.

Komisja Spraw Zagranicznych wyraża przekonanie, że jedynym sposobem przezwyciężenia kryzysu społecznego i gospodarczego, który dotknął dzisiejszą Białoruś, jest przeprowadzenie uczciwych i demokratycznych wyborów. W połączeniu z postępem na drodze demokratyzacji i zaprzestaniem represji będzie to służyło rozwojowi dobrych

stosunków sąsiedzkich Białorusi z Rzeczpospolitą Polską i pozostałymi krajami Unii Europejskiej".

Panie przewodniczący, proszę o przyjęcie tego stanowiska.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy ktoś z pań i panów posłów zechciałby zabrać głos w tej kwestii? Bardzo proszę pana posła.

Poseł Grzegorz Schetyna (KO):

Zawsze dobrą tradycją Komisji było przyjmowanie takich oczywistych oświadczeń, stanowisk, przez aklamację, więc chciałbym zasugerować i poprosić pana przewodniczącego, żebyśmy, jeżeli nie będzie innych głosów, przyjęli to stanowisko Komisji Spraw Zagranicznych przez aklamację.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Mamy wniosek przyjęcia stanowiska przez aklamację. Pan poseł podnosi rękę. Bardzo proszę.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Ja tylko, nie wiem, bo nie kojarzę, chciałbym dostać to stanowisko na mejla. Jeśli miałbym zagłosować za, czy być za tym, żeby była aklamacja, to jednak chciałbym się wcześniej móc z tym zapoznać, ponieważ były tam wymienione nazwiska. Siłą rzeczy nie miałem czasu zapoznać się z tymi wszystkimi osobami. Trochę niezręcznie jest głosować za nazwiskami, jeśli wcześniej nie mamy możliwości zapoznania się z nimi.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Panie pośle, pracujemy w warunkach zdalnych, w związku z tym… a też sytuacja i jej rozwój ma charakter niestandardowy, więc stąd taki tryb. Te wszystkie nazwiska są dostępne w domenie publicznej. To są dane podawane i przez Organizację Obrony Praw Człowieka, i przez media. To są wszystko fakty sprawdzone, potwierdzone. Mogę panu posłowi dla przykładu pierwsze trzy nazwiska rozszyfrować. Paul Sieviarync to jest przewodniczący Białoruskiej Chrześcijańskiej Demokracji, z kolei Mikalaj Statkievich to jest przewodniczący Białoruskiej Ludowej Socjaldemokratycznej Hramady, więc z różnych stron sceny politycznej. Siarhiej Cihanouskah to jest ten właśnie bloger z Grodna, po którego aresztowaniu rozpoczęły się protesty.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

To akurat wiedziałem.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Chcę zaproponować państwu następujące rozwiązanie. Ponieważ dokonaliśmy dystrybucji projektu tego stanowiska wśród posłów obecnych na sali, co stanowiłoby naruszenie takich samych praw zapoznania się z tą propozycją stanowiska przez tych państwa posłów, którzy uczestniczą w naszym posiedzeniu zdalnie, proponuję ogłoszenie 5 minut przerwy, zeskanowanie tego tekstu, tak żeby państwo, którzy biorą udział w posiedzeniu zdalnie, mogli się zapoznać z całością nazwisk i sformułowań, tak jak prosił o to pan poseł. Jeśli później pojawią się jakieś jeszcze pytania, naturalną koleją rzeczy, rozumiem, że pan poseł wnioskodawca będzie gotów do analogicznych odpowiedzi. Dziękuję bardzo. Ogłaszam zatem 5 minut przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Panie i panowie posłowie, naszą dyskusję dotyczącą tej kwestii rozpocznie pani poseł w sposób technologicznie dostępny, który opisze pan sekretarz Komisji. Bardzo proszę.

Sekretarz Komisji Artur Kucharski:

Ze względu na trudności techniczne z połączeniem pani poseł Lichockiej przez aplikację Polycom pani poseł powie do mikrofonu za pośrednictwem telefonu. Pani poseł, jesteśmy.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Bardzo dziękuję. dzień dobry, panie przewodniczący, witam państwa, chciałam powiedzieć, że projekt tej uchwały jest oczywiście wart poparcia. Chciałabym tylko zgłosić jedną poprawkę do akapitu czwartego, po tym jak wymieniamy nazwiska osób, które podlegają represjom w tej chwili. Chciałabym, żeby w tym akapicie, który zaczyna się od słów „Oczekujemy także", zmienić słowa „wzmocni wsparcie" na „nadal utrzyma wsparcie na rzecz pozarządowych organizacji". Myślę, że zarówno wnioskodawcy, jak i wszyscy państwo zgodzą się, że rząd RP cały czas wspiera demokratyczne dążenia obywateli Białorusi i wspiera organizacje demokratyczne, tak że tutaj nie trzeba wzmacniać wsparcia, tu po prostu trzeba wyrazić oczekiwanie, że to wsparcie będzie nadal utrzymane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Czy pan poseł wnioskodawca…?

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Zgadzam się na tę zmianę.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dobrze. Czy ktoś jeszcze z pań i panów posłów ma uwagi do ostatecznego sformułowania naszego stanowiska? Nie. Czy w takim razie możemy już głosować?

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem stanowiska w brzmieniu ostatecznie ustalonym?

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Tak jak apelowałem na początku naszego posiedzenia, nie należy się spieszyć w tych sprawach.

To są wyniki, tak? Głosowało 25 posłów. Za – 24, przeciw – nikt, jedna osoba się wstrzymała.

Dziękuję bardzo.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Ja również chciałem podziękować panu przewodniczącemu i wszystkim członkom Komisji za to głosowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy mamy kolejne kwestie godne podniesienia w punkcie sprawy bieżące? Jeśli nie, to stwierdzam, że na tym porządek obrad został wyczerpany. zamykam posiedzenie Komisji. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji. Dziękuję paniom i panom posłom, dziękuję naszym gościom.